

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN BUCUREȘTI

Consiliul pentru Studii Universitare de Doctorat

Școala Doctorală de Contabilitate

**ROLUL ȘI VALORIFICAREA INFORMAȚIEI CONTABILE ÎN
SISTEMUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR**

Szekeres (Vancza) D. L. Gabriella

Conducător de doctorat: Prof. Univ. Dr. Mihai Păunică

București, 2024

Cuprins

INTRODUCERE.....	6
1. EDUCAȚIA, UN FACTOR IMPORTANT ÎN PROCESUL DE DEZVOLTARE AL ECONOMIEI ȘI AL SOCIETĂȚII	8
1.1. DEZVOLTAREA SISTEMELOR PUBLICE DE EDUCAȚIE	9
1.2. EVOLUȚIA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PREUNIVERSITAR DIN ROMÂNIA	13
1.3. SISTEMELE EDUCAȚIONALE MODERNE	15
1.3.1. Prezentare generală	16
1.3.2. Analiza comparativă a sistemelor de învățământ din Europa	20
1.3.3. Autonomia financiară a sistemelor de educație.....	23
1.4. CONCLUZIILE CAPITOLULUI	25
2. STADIUL ACTUAL AL CERCETĂRII.....	27
2.1. CONTABILITATE PUBLICĂ - ROLURI ȘI ABORDĂRI.....	27
2.2. INFORMAȚIA CONTABILĂ DIN INSTITUȚIILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR.....	31
2.3. FINANȚAREA UNITĂȚILOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT DE MASĂ	36
2.3.1. Finanțarea instituțiilor de învățământ din România	41
2.3.2. Finanțarea educației incluzive	44
2.4. INFORMAȚIILE BUGETULUI DE VENITURI ȘI CHELTUIELI ÎN SISTEMUL DE EDUCAȚIE PREUNIVERSITAR	47
2.5. VENITURILE ȘI CHELTUIELILE INSTITUȚIILOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR	51
2.6. RELAȚIA DINTRE FINANȚARE ȘI REZULTATELE SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT	52
2.7. RELAȚIA DINTRE COSTURILE ȘI REZULTATELE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR	56
2.8. AUTONOMIA INSTITUȚIILOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT	66
3. OBIECTIVELE CERCETĂRII.....	71
4. METODOLOGIA CERCETĂRII	73
5. ANALIZA INFORMAȚIILOR OFERITE DE CONTABILITATEA INSTITUȚIILOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT.....	83
5.1. ANALIZA COMPARATIVĂ A FINANȚĂRII SISTEMELOR DE EDUCAȚIE.....	83
5.1.1. Statistica nivelului finanțării sistemului de învățământ preuniversitar	87
5.1.2. Educația incluzivă și finanțarea acestuia.....	93
5.2. ANALIZA COMPARATIVĂ A CHELTUIELILOR SISTEMULUI DE EDUCAȚIE PREUNIVERSITAR	99
5.2.1. Tipurile de cheltuieli din învățământul preuniversitar	99
5.2.2. Cheltuielile curente din sistemul de educație preuniversitar.....	101
5.2.3. Cheltuielile de capital.....	116
5.3. CONCLUZIILE CAPITOLULUI	124

6.1.	<u>METODA DE CERCETARE</u>	125
6.2.	<u>DATELE CERCETĂRII</u>	128
6.3.	<u>INFLUENȚA INFORMAȚIILOR CONTABILE ASUPRA REZULTATELOR</u>	131
6.4.	<u>CONCLUZIILE CAPITOLULUI</u>	138
7.	<u>INFORMAȚIILE CONTABILE - SALARIILE ȘI RATA NUMĂR ELEVII RAPORTAT LA UN PROFESOR - ȘI REZULTATELE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR</u>	141
7.1.	<u>METODA DE CERCETARE ȘI DATELE CERCETĂRII</u>	142
7.2.	<u>NIVELUL ȘI EVOLUȚIA SALARIILOR ÎN ȚĂRILE OECD ȘI PARTENERE</u>	143
7.3.	<u>RELAȚIA DINTRE NIVELUL SALARIILOR ȘI A RATELOR NUMĂRULUI DE ELEVII LA UN PROFESOR ȘI SCORURILE PISA</u>	149
7.3.1.	<i>Relația dintre salarii și scorurile PISA</i>	150
7.3.2.	<i>Relația dintre rata număr elevi raportat la un profesor și scorurile PISA</i>	153
7.3.3.	<i>Variabilele și definirea modelelor de regresie</i>	154
7.3.4.	<i>Modelul de regresie la disciplina matematică</i>	155
7.3.5.	<i>Modelul de regresie la disciplina citire</i>	158
7.3.6.	<i>Modelul de regresie la disciplina științe</i>	161
7.4.	<u>CONCLUZIILE CAPITOLULUI</u>	164
	<u>CONCLUZII</u>	168
	<u>BIBLIOGRAFIE</u>	175
	<u>ANEXA 1</u>	185
	<u>LISTA ABREVIERILOR ȘI ACRONIMELOR</u>	187
	<u>LISTA TABELELOR</u>	188

Cuvinte cheie: contabilitate publică, informații contabile, finanțare învățământ preuniversitar, cheltuieli din învățământ, relația informații contabile cu scorurile PISA

Rezumat

Prezenta lucrare teză de doctorat a realizat un studiu amplu asupra rolului și oportunităților de valorificare a informațiilor contabile în învățământul preuniversitar cu scopul evaluării posibilităților de creștere a performanței sistemului. În prima parte a tezei s-au prezentat aspectele teoretice ale contabilității instituțiilor de învățământ preuniversitar cu accentul în deosebi pe contabilitatea publică subliniind importanța datelor financiare în analizele macroeconomice ale sistemelor de educație preuniversitară la nivel mondial. De asemenea s-au realizat analize asupra unor date financiare ale sistemelor de educație preuniversitare la nivel mondial abordând date statistice disponibile pe pagini oficiale mondiale și europene. Totodată s-a analizat posibilitatea valorificării unor informații contabile, examinând influența acestora asupra rezultatelor academice ale elevilor din sistemul de învățământ preuniversitar în vederea interpretării rezultatelor din punct de vedere economic și formularea de previziuni în cazul în care metoda de cercetare a oferit această posibilitate. În lucrare s-au efectuat analize utilizând metode statistice cantitative la o serie de variabile macroeconomice și s-au verificat corelațiile existente dintre acestea, în vederea găsirii unor relații cauză-efect, pentru a oferi soluții forurilor decidenți de a realiza politici educaționale care pot îmbunătăți performanțele sistemului.

Pentru a sublinia importanța informației contabile în sistemul de învățământ preuniversitar, s-a recurs la metode de analiză statistică consacrate, printre care analize de nivele, statistica descriptivă precum și regresia matematică, în cadrul cărora s-au urmărit tendințele de dezvoltare, s-au căutat relațiile cauză-efect și de corelații între factorii de influență cei mai de seamă, preluați din mulțimea informațiilor contabile și performanța academică a elevilor. În realizarea analizelor s-a urmărit scoaterea în evidență a rolului și semnificației informațiilor contabile, iar pe baza concluziilor formulate realizarea, pe de o parte, a unor comentarii asupra rezultatelor obținute, din punct de vedere economic și econometric, și pe de altă parte, utilizarea rezultatelor în previziuni pentru viitor.

În urma rezultatelor obținute s-a putut trage concluzia că rolul informației contabile în sistemul de învățământ preuniversitar este covârșitor și valorificarea acestuia poate fi utilă pentru mai multe categorii de utilizatori, având aplicații practice și teoretice în diverse domenii ca: realizarea de politici publice și guvernamentale, realizarea de analize de către instituții internaționale, academicieni și cercetători, sectorul public și privat și organizații non-guvernamentale și fundații.